

BORÅS
STAD

Information om alkohollagen och serveringstillstånd

Innehållsförteckning

1. BAKGRUND	s. 3
1.1 Den svenska alkoholpolitiken	s. 3
1.2 Alkohollagen – en skyddslag	s. 3
2. SERVERINGSTILLSTÅND	s. 4
2.1 När tillstånd krävs	s. 4
2.2 Allmänheten eller slutet sällskap	s. 4
2.3 Tillståndets omfattning	s. 4
2.4 Sökanden	s. 5
2.4.1 Personliga och ekonomiska förhållanden samt omständigheter i övrigt	s. 5
2.4.2 Kunskaper och kunskapsprov	s. 5
2.5 Stadigvarande serveringstillstånd	s. 6
2.5.1 Allmänheten	s. 6
2.5.1.2 Kök och lokaler	s. 6
2.5.1.3 Utbud av mat	s. 6
2.5.2 Slutet sällskap	s. 6
2.5.3 Pausservering	s. 6
2.5.4 Cateringverksamhet	s. 6
2.5.5 Brandsäkerhet	s. 6
2.6 Tillfälligt serveringstillstånd	s. 7
2.6.1 Allmänheten	s. 7
2.6.2 Slutet sällskap	s. 7
2.6.3 Pausservering	s. 7
2.7 Rättigheter för den som har serveringstillstånd	s. 7
2.7.1 Folköl	s. 7
2.7.2 Kryddning av spritdryck	s. 7
2.7.3 Rumsservering och minibar	s. 7
2.7.4 Provsmakning	s. 7
3. PROVSMAKNINGSTILLSTÅND	s. 8
4. OLÄGENHETER	s. 8
4.1 Serveringens inriktning	s. 8
4.2 Serveringsställets läge	s. 8
5. SERVERINGSTIDER	s. 9
6. VILLKOR	s. 9
7. PRISSÄTTNING	s. 9
8. FÖRÄNDRINGAR I TILLSTÅND, VERKSAMHET ELLER BOLAG	s. 9
9. TILLSYN	s. 10
9.1 Förebyggande tillsyn	s. 10
9.2 Inre tillsyn	s. 10
9.3 Yttre tillsyn	s. 10
10. RESTAURANGRAPPORT OCH TILLSYNSAVGIFT	s. 10
11. ÅTGÄRDER MOT TILLSTÅND	s. 10
12. HANDLÄGGNING	s. 11
12.1 Ansökan och anmälan	s. 11
12.2 Tillsyn	s. 11

1. BAKGRUND

1.1 Den svenska alkoholpolitiken

Alkoholkonsumtion ingår i kulturmönstret i många länder. Den svenska alkoholpolitiken vill begränsa alkoholens skadeverkningar och minska konsumtionen.

Ökad tillgänglighet ger ökad konsumtion. Ju mer alkohol det dricks i ett samhälle, desto fler människor går från måttligt drickande till missbruk. Ju svårare det är att få tag i alkohol, desto mindre dricks, och färre människor skadas. Överkonsumtion medför stora sociala, medicinska och samhällsekonomiska problem. Därför har Sverige en restriktiv alkoholpolitik.

Det är värdefullt med restauranger där människor kan samlas för att äta, dricka och umgås. Alkoholpolitiken ska inte vara ett hinder för detta, men ska begränsa konsumtionen och motverka alkoholskador. Ordning, nykterhet och trevnad ska råda vid servering, och olägenheter ska motverkas.

1.2 Alkohollagen – en skyddslag

Alkohollagen är en social skyddslag där skyddet för ungdomen går som en röd tråd. Exempel på detta är åldersgränsen för servering och förbudet mot att överlåta alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat till ungdomar. Vid konflikt mellan näringsfriheten och skyddet för människors hälsa har skyddsaspekterna företräde.

Att servera alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat är en socialt ansvarsfull uppgift. Det är ingen rättighet att få tillstånd utan en möjlighet för den som bland annat uppfyller alkohollagens högt ställda krav på lämplighet. Kommunen får inte ge tillstånd för servering eller provsmakning om lagens krav inte är uppfyllda.

2. SERVERINGSTILLSTÅND

Varje kommun beslutar om tillstånd för servering och provsmakning. Alkohollagen ger ett utrymme för kommunen att utveckla sin egen alkoholpolitik. Kommunala riktlinjer ska skapa likabehandling inom kommunen av ansökningar om tillstånd, men också skapa förutsebarhet om en planerad verksamhet kan få servera alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat.

2.1 När tillstånd krävs

I princip all servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat kräver serveringstillstånd. Med servering menas försäljning till konsument för att dricka på stället. Priset på drycken saknar i detta sammanhang betydelse. Ingår alkoholdryck eller alkoholdrycksliknande preparat som en del i ett arrangemang där deltagarna betalar entré eller avgift är det också servering. Ett serveringstillstånd innebär en rätt för tillståndshavaren att mot betalning servera de drycker som tillståndet omfattar.

2.2 Allmänheten eller slutet sällskap

Serveringstillstånd kan gälla servering till allmänheten eller i slutet sällskap.

För slutet sällskap måste medlemskretsen vara känd i förväg. Det är inte ett slutet sällskap om gästerna kan lösa medlemskap i entrén. Det krävs också ett gemensamt intresse eller annat samband mellan deltagarna. Det är därför inte heller ett slutet sällskap om annonsering sker så att vem som helst kan anmäla sig och arrangemanget är det enda gemensamma. Antalet medlemmar kan också vara av betydelse. Om till exempel alla invånare i Borås är medlemmar så är det inte ett slutet sällskap. En tillställning som är en allmän sammankomst eller offentlig tillställning enligt ordningslagen är aldrig ett slutet sällskap i alkohollagens mening. Om olika slutna sällskap blandas är sällskapet heller inte slutet. Är ett sällskap inte ett slutet sällskap är det att betrakta som allmänheten.

Exempel på sällskap som ofta utgör slutna sällskap enligt alkohollagen är bröllopsgäster, anställda på en arbetsplats och medlemmar i en förening eller organisation. Tillstånd för servering i slutet sällskap kan också vara aktuellt för en företagare som går att anlita för slutet sällskap.

2.3 Tillståndets omfattning

Serveringstillstånd kan gälla alkoholdryckerna spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker samt alkoholdrycksliknande preparat.

Tillstånd för paussering kan endast gälla starköl, vin och andra jästa alkoholdrycker. Tillstånd kan gälla året runt eller årligen under en viss period (stadigvarande serveringstillstånd). Det kan även gälla en enstaka period eller ett enstaka tillfälle (tillfälligt serveringstillstånd).

Ett serveringstillstånd gäller alltid för en bestämd tillståndshavare och ett specifikt serveringsställe. Undantag är stadigvarande tillstånd för catering i slutet sällskap, där serveringsstället kan variera. För att få tillstånd måste sökanden visa att denne har rätt att disponera serveringsstället. Sökanden måste därför lämna kopia av hyresavtal eller bevis om att denne äger fastigheten. Vid uteservering måste kopia av Polismyndighetens tillståndsbevis eller intyg från privat hyresvärd lämnas. Är det ett tillfälligt arrangemang ska kopia av uppdragsavtalet ges in.

Tillstånd för att servera alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat i ett gemensamt utrymme kan beviljas flera tillståndshavare vid till exempel mässor och festivaler samt på mattorg i köpcentrum. Varje tillståndshavare ansvarar för ordning och nykterhet i det gemensamma utrymmet, men också för att efterleva vad som i övrigt gäller enligt alkohollagen. För att få sådant tillstånd måste tillståndshavaren ha ett eget serveringsstillstånd för egna lokaler i anslutning till det gemensamma serveringsutrymmet.

2.4 Sökanden

2.4.1 Personliga och ekonomiska förhållanden samt omständigheter i övrigt

Kraven på lämplighet är högt ställda eftersom servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat är en socialt ansvarsfull uppgift. Vi gör därför en utredning som prövar om det är sannolikt att sökanden kommer att driva serveringen enligt lagen. Den som söker måste själv visa sig uppfylla kravet på lämplighet och lämna de handlingar som prövningen kräver. Tillstånd kan bara ges sökanden som är minst 20 år och som inte har förvaltare.

När sökanden är en juridisk person gäller kravet på lämplighet även dem som har ett betydande inflytande, till exempel verkställande direktör, styrelseledamöter, delägare eller aktieägare. En juridisk person som är delägare, och dess företrädare, ska också vara lämpliga. Även andra ekonomiska intressenter, som privata kreditgivare, kan ha ett betydande inflytande och ska då också uppfylla kravet. Tillstånd kan inte ges ens för en provotid om lämplighetskravet inte är uppfyllt.

Tillståndsmyndigheten prövar

- sökandens vandel, det vill säga ekonomisk skötsamhet och eventuell brottslig belastning
- ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt
- om verksamheten kommer att drivas enligt kraven i alkohollagen.

Sökanden ska vara laglydig och ekonomiskt skötsam, det vill säga fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna. Misskötta skatte- och avgiftsinbetalningar eller annan ekonomisk vårdslöshet, liksom brottslig belastning eller inblandning i konkurs, kan medföra avslag på ansökan.

Det ska finnas ekonomisk grund för restaurangverksamheten. För ett nytt företag eller en ny företagare är det viktigt med en finansieringsplan och att med handlingar kunna styrka varifrån kapitalet kommer. Detta för att motverka att verksamhet finansieras med illegala medel, och kontrollera om sökanden är beroende av någon olämplig. Kontroll görs också av om sökanden har ekonomiska åtaganden som på ett betydande sätt begränsar möjligheterna att bestämma över driften. Exempel på det är starkt begränsande leverans- eller marknadsföringsavtal.

Vid brottslighet med anknytning till rörelsen, narkotikabrott, trafiknykterhetsbrott, våldsbrott eller ekonomisk brottslighet ska minst tre år förflyta sedan brottet begicks innan serveringstillstånd kan komma i fråga. Frihetsberövad tid inräknas inte i de tre åren. Även då ett serveringstillstånd har återkallats på grund av brister ska det gå minst tre år innan vi kan ge ett nytt tillstånd.

2.4.2 Kunskaper och kunskapsprov

Sökanden måste ha kunskaper för att driva serveringsverksamheten lagenligt, och behöver därför göra kunskapsprov hos Borås Stad. Sökanden får göra två omprov. Tre underkända prov ger avslag på ansökan. Kunskapsproven är framtagna av Folkhälsomyndigheten och görs på dator.

Undantag från kunskapsprov kan bli aktuellt bland annat om sökanden redan har serveringstillstånd, eller redan avlagt ett godkänt kunskapsprov. Undantag kan också bli aktuellt vid ansökan om tillfälligt serveringstillstånd för slutet sällskap. Det ska då vara fråga om servering vid ett tillfälle och planer på ytterligare tillfällen ska inte finnas.

I mindre bolag, föreningar och dylikt ska i regel minst hälften av de personer som har ett betydande inflytande och som är aktiva i rörelsen ha kunskaper om alkohollagstiftningen. I större företag, till exempel hotell- och restaurangkedjor, där ägarna och företagsledningen inte deltar i den dagliga driften, är det tillräckligt om kunskaperna finns hos de personer som arbetar operativt i ledande ställning.

2.5 Stadigvarande serveringstillstånd

2.5.1 Allmänheten

2.5.1.1 Kök och lokaler

Lokalen måste vara registrerad hos Miljöförvaltningen som livsmedelsanläggning. Ett kök för ett varierat utbud av maträtter ska finnas intill serveringslokalen. Utrustningen ska hålla viss standard. Vanlig lägenhetsspis eller mikrovågsugn är inte tillräckligt.

Serveringen ska ha lämpligt antal sittplatser för matservering i förhållande till lokalens storlek, en överblickbar serveringsyta och god standard på utrustningen. Gästerna ska i normalfallet kunna beställa och bli serverade vid bordet. Eventuell drinkbar får endast uppta en mindre del av ytan, och ska vara belägen nära matsalen.

Uteservering ska ha bord med sittplatser och mat ska kunna serveras i denna under hela den period som tillståndet i uteserveringen gäller. Uteserveringen ska ligga i nära anslutning till serveringslokalerna. Tillstånd beviljas inte i så kallade satellitserveringar.

2.5.1.2 Utbud av mat

Serveringen ska ha ett varierat utbud av maträtter till kl. 23.00. En inte obetydlig del av maten behöver vara lagad från grunden, det vill säga råvaror ska på något sätt ha förädlats i serveringsställets kök. Menyn ska innehålla både för- och efterrätter samt flera huvudrätter. Maträtterna behöver inte vara varma. Enbart sallader eller smörgåsar är dock inte tillredd mat, och tillgodoser inte heller kravet på ett varierat utbud av maträtter.

Efter kl. 23.00 ska åtminstone ett antal rätter av huvudrättskaraktär finnas, som ska ha lagats i serveringsställets kök. De kan dock vara av enklare art, till exempel vara kalla eller värmas på beställning. Lagad eller tillredd mat ska finnas under hela serveringstiden. Enbart chips och nötter är inte maträtter.

Serveringsställen som bara serverar enklare anrättningar, till exempel smörgåsar eller korv med bröd, kan inte få serveringstillstånd. Det gäller gatukök, caféer och liknande, enklare serveringsställen.

En ansökan kan avslås om det visar sig att sökanden har låg ambition att servera mat. Utbudet av mat bör marknadsföras skriftligen i lokalen under serveringstiden.

2.5.2 Slutet sällskap

Serveringen ska erbjuda tillredd mat under hela serveringstiden. Det finns inget krav om kök eller att maten behöver lagas på plats.

2.5.3 Pausservering

För tillstånd i foajé till teater eller konsertlokal under paus i föreställning eller konsert finns inget krav på mat eller kök.

2.5.4 Cateringverksamhet

Den som bedriver catering för slutna sällskap kan få stadigvarande serveringstillstånd om denne har ett eget kök för att tillreda maten. Lokalen där serveringen ska äga rum ska för varje tillfälle anmälas till och godkännas av kommunen.

Serveringstillstånd för cateringverksamhet gäller i den kommun som gett tillståndet.

2.5.5 Brandsäkerhet

Lokalen för ett stadigvarande serveringstillstånd måste vara lämplig ur brandsäkerhetssynpunkt. Denna bedömning gör Räddningstjänsten och sotaren. Krav om brandsäkerhet gäller inte vid catering i lokaler som inte är avsedda för allmänheten, till exempel arbetsplatser eller privata hem.

2.6 Tillfälligt serveringstillstånd

Tillfällig servering förutsätter att verksamheten inte är regelbundet återkommande. Därför kan en sökande eller en lokal beviljas tillstånd vid högst tio enstaka tillfällen under ett år. Om en sökande vill kunna fortsätta servera därefter är verksamheten inte tillfällig och ett stadigvarande serveringstillstånd behöver då sökas.

2.6.1 Allmänheten

Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten kan bli aktuellt bland annat vid festivaler och evenemang. Borås Stad är restriktiv med tillstånd för servering av spritdrycker vid sådana arrangemang.

Tillredd mat ska finnas under hela serveringstiden. Det finns inget krav om kök eller att maten lagas på plats. Livsmedelshanteringen ska dock uppfylla gällande lagstiftning. Serveringen ska ske på en serveringsyta som är avgränsad gentemot övriga omgivningar.

Vid arrangemang där alkoholservingen är det huvudsakliga syftet är Borås Stad restriktiv med tillstånd.

2.6.2 Slutet sällskap

Tillredd mat ska finnas under hela serveringstiden. Det finns inget krav om kök eller om att maten behöver lagas på plats.

2.6.3 Pausservering

För tillstånd i foajé till teater eller konsertlokal under paus för föreställning eller konsert finns inget krav på mat eller kök.

2.7 Rättigheter för den som har serveringstillstånd

2.7.1 Folköl

Den som har serveringstillstånd får också servera folköl utan att först anmäla det till Borås Stad.

2.7.2 Kryddning av spritdryck

Den som har stadigvarande tillstånd att servera spritdrycker har också rätt att krydda spritdryck för servering som snaps i den egna rörelsen. Anmälan om kryddning måste göras till Borås Stad i förväg. Shotsblandningar är inte tillåtna; det ska vara snaps i vedertagen svensk betydelse. Verksamheten ska ske i liten skala.

2.7.3 Rumsservering och minibar

På hotell som har restaurang med serveringstillstånd i sina lokaler får det serveras alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat på hotellrummet och från minibar på rummet. Sådan servering ska meddelas Borås Stad.

2.7.4 Provs smakning

Med provsmakning menas att inta små mängder av olika produkter för att få en uppfattning om kvalitet och smak. Vid provsmakning gäller följande mängder per prov: 1,5 cl för spritdryck, 5 cl för vin/andra jästa alkoholdrycker, 10 cl för starköl/folköl.

En tillståndshavare som har stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten får anordna provsmakning vid arrangemang som är riktade till allmänheten. Tillståndshavaren måste ha serveringstillstånd för de drycker som ska provsmakas och i den lokal där provsmakningen ska ske.

En tillståndshavare som har ett stadigvarande serveringstillstånd, och som tillverkar alkoholdrycker från råvaror som produceras på den egna gården, får erbjuda provsmakning av dessa drycker på tillverkningsstället.

Vid provsmakning måste antalet provsmakningar vara valfritt och enstaka kuponger/prover kunna köpas. Att provsmaka mer eller köpa fler kuponger/prover samtidigt får inte bli billigare än vid styckköp. Ett visst antal provsmakningar eller dryckeskuponger får inte ingå i entréavgift eller liknande.

Vid provsmakning finns inget krav på matsservering. Före provsmakningen måste en anmälan göras till Borås Stad.

3. PROVSMAKNINGSTILLSTÅND

Med provsmakning menas att inta små mängder av olika produkter för att få en uppfattning om kvalitet och smak. Tillstånd för provsmakning av alkoholdrycker kan ges i två fall:

- Partihandlare kan få tillfälligt tillstånd för provsmakning vid arrangemang för allmänheten. Varje partihandlare som ska delta ska lämna in en egen ansökan om tillstånd.
- Den som tillverkar alkoholdrycker från råvaror som produceras på den egna gården, och som inte har ett serveringstillstånd, kan få tillstånd för provsmakning av dessa drycker vid tillverkningsstället.

Vid provsmakning måste antalet provsmakningar vara valfritt och enstaka kuponger/prover kunna köpas. Att provsmaka mer eller köpa fler kuponger/prover samtidigt får inte bli billigare än vid styckköp. Ett visst antal provsmakningar eller dryckeskuponger får inte ingå i entréavgift eller liknande.

Vid provsmakning finns inget krav på matsservering eller kök.

4. OLÄGENHETER

Även om övriga krav i alkohollagen är uppfyllda får kommunen vägra serveringstillstånd om det på grund av serveringsställets läge eller andra skäl befaras olägenheter när det gäller ordning och nykterhet, eller särskild risk för människors hälsa.

Vid varje prövning av ett nytt tillstånd, men också vid ändring i ett befintligt tillstånd, beaktas risken för olägenheter. Prövningen fäster stor vikt vid Polismyndighetens yttrande om ordningsläget i området och avdelningen för miljötillsyns bedömning av risken att närboende störs. De sociala hänsynen har företräde om dessa ställs mot affärs- och konkurrensmässiga hänsyn. Redan farhågor om olägenheter kan leda till avslag.

4.1 Serveringens inriktning

Borås Stad är restriktiv med tillstånd då verksamheten eller arrangemanget främst riktar sig till ungdomar. Ambitionen om matsservering värderas noggrant för att förhindra renodlade dryckesställen. En ansökan kan avslås om det visar sig att sökanden har låg ambition att servera mat. Borås Stad är restriktiv med tillstånd när spel är ett dominerande inslag i verksamheten.

Vid bedömningen av risken för olägenheter eller för människors hälsa lägger Borås Stad vikt vid serveringsställets alkohol- och narkotikapolicy för gäster och personal. En sådan måste därför alltid lämnas in vid ansökan om stadigvarande tillstånd.

4.2 Serveringsställets läge

En överetablering av serveringar kan innebära ökad risk för brottslighet samt störningar och påfrestningar för närboende. Vid prövningen tar Borås Stad hänsyn till detta.

Borås Stad är återhållsam med tillstånd nära skolor och fritidsgårdar, men också i andra miljöer där barn och unga vistas. Återhållsamheten gäller också nära boenden för personer med missbruksproblematik.

Återhållsamhet gäller för tillstånd i idrottsanläggningar och vid idrottsevenemang. Borås Stad är dock mindre återhållsam när det gäller större nationella och internationella seniorevenemang.

För serveringstillstånd i idrottsanläggningar ska verksamheten vara inriktad på matservering.

5. SERVERINGSTIDER

Servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat får inte börja tidigare än kl. 11.00 och inte pågå längre än till kl. 01.00, om inte kommunen beslutar annat.

Regleringen av serveringstider ska bidra till ordning och nykterhet. Sociala hänsyn väger tyngre än affärsmässiga. Att konkurrent har utsträckt tid motiverar inte till bifall av ansökan. I varje enskilt fall bedömer kommunen risk för olägenheter i samband med en utsträckning av serveringstiden.

Borås Stad beviljar utsträckt tid för servering längst till kl. 03.00. Detta under förutsättning att Polismyndigheten och avdelningen för miljötillsyn inte avstyrker detta, och Borås Stad inte befarar olägenheter när det gäller ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa.

Om det finns särskilda skäl, till exempel osäkerhet om en serveringstid kan medföra olägenheter eller hälsorisker, kan Borås Stad tillämpa en provotid. Då måste tillståndshavaren mot slutet av provotiden ansöka igen för att serveringstiden ska bli stadigvarande.

6. VILLKOR

Tillstånd kan förenas med olika villkor. Vid sena serveringstider, nöjesinriktad verksamhet och tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten villkorar Borås Stad ofta med krav om ordningsvakter. Samråd sker alltid med Polismyndigheten.

Villkor meddelas vid beslut om tillstånd. Villkor kan tillkomma, ändras eller tas bort vid ansökan om ändring i ett tillstånd.

7. PRISSÄTTNING

Prissättningen får inte främja försäljning av drycker med högre alkoholhalt. Priset ska minst vara inköpspris plus 25 procent samt moms därtill.

8. FÖRÄNDRINGAR I TILLSTÅND, VERKSAMHET ELLER BOLAG

Varje önskad förändring i ett tillstånd kräver en ansökan. Det kan exempelvis gälla serveringstid, att tillståndet ska avse allmänheten istället för slutet sällskap eller att tillstånd önskas i uteservering eller ytterligare lokal.

Om verksamheten läggs ned eller stängs tillfälligt ska detta anmälas till Borås Stad, liksom då verksamheten förändras genom till exempel en ombyggnad av serveringslokalerna eller att en ny person med betydande inflytande tillkommer eller ersätter någon som lämnar. Anmälan ska göras i förväg. Har inte förändringen kunnat förutses ska anmälan göras omgående.

Ett tillstånd gäller alltid för en tillståndshavare med ett specifikt organisations- eller personnummer. Om någon annan enskild eller juridisk person ska ta över verksamheten krävs ett nytt tillstånd. Om en verksamhet överläts men samma juridiska person ska driva verksamheten, till exempel om aktierna i ett aktiebolag överläts, ska ett nytt tillstånd inte sökas. Förändringen ska dock alltid anmälas till Borås Stad. Serveringstillståndet gäller under tiden anmälan utreds.

9. TILLSYN

Borås Stad gör förebyggande tillsyn, inre tillsyn och yttre tillsyn. Syftet med en effektiv och kontinuerlig tillsyn är bland annat att se att verksamheter drivs i enlighet med lagstiftningen, och att konkurrens sker på lika villkor.

9.1 Förebyggande tillsyn

Förebyggande tillsyn sker genom utskick av nyhetsbrev, information och dialog med sökande och tillståndshavare samt i form av utbildningar i ansvarsfull alkoholservering.

9.2 Inre tillsyn

Inre tillsyn görs bland annat genom kontroll av uppgifter från olika myndigheter, till exempel om ekonomi och vandel, uppgifter från andra myndigheters tillsyner, bevakning av serveringsställets marknadsföring samt restaurangrapportering.

9.3 Yttre tillsyn

Vid den yttre tillsynen kontrolleras att verksamheten följer det givna tillståndet och alkohollagen. I den mån det är möjligt sker tillsynen oanmält och medan verksamhet pågår. Vid tillsynen kontrolleras bland annat ordningen på och utanför serveringsstället, gästernas berusningsnivå, att alkohol inte serveras underåriga eller märkbart påverkade, att mat erbjuds samt att marknadsföringen inte strider mot alkohollagen.

Tillsynen uppmärksammar om det förekommer narkotika eller diskriminering, om det finns brister i brandsäkerheten, men också att tillståndshavaren eller serveringsansvarig person är på plats. Kassakontroller och provtagning av alkoholdrycker kan förekomma.

Yttre tillsyn görs också tillsammans med andra myndigheter, såsom exempelvis Skatteverket och Polismyndigheten, genom så kallad samordnad tillsyn. Den samordnade tillsynen görs utöver den rutinmässiga yttre tillsynen. Därför kan det i undantagsfall bli täta tillsynsbesök. Varje serveringsställe ska få minst ett besök per år. Ju mer dryckesinriktad en verksamhet är, desto mer tillsyn görs. Brister leder till uppföljande besök.

En tillståndshavare och personal är skyldig att ge tillträde till lokalerna, lämna ut handlingar och uppgifter om verksamheten, och i övrigt utan ersättning vara till hjälp vid tillsynen.

10. RESTAURANGRAPPORT OCH TILLSYNSAVGIFT

Tillståndshavare som har stadigvarande serveringstillstånd ska varje år rapportera sin omsättning av mat och dryck samt inköpta volymer av alkoholdryck och alkoholdrycksliknande preparat, för föregående år.

Rapporteringen sker i en restaurangrapport och kan göras på webben eller skriftligen. Restaurangrapporten ska vara inlämnad senast den 1 mars varje år, oavsett vilken veckodag detta datum infaller. Lämnas rapporten in efter den 1 mars debiteras tillståndshavaren en förseningsavgift. Tillståndshavaren debiteras även en avgift om rättelse eller annan åtgärd behöver göras på inlämnad rapport.

Omsättningen av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat inklusive moms ligger till grund för den tillsynsavgift som varje år betalas till tillståndsmyndigheten för den tillsyn som bedrivs av serveringsställen med serveringstillstånd.

11. ÅTGÄRDER MOT TILLSTÅND

Ett stadigvarande serveringstillstånd gäller tills vidare och tills att det återkallas. Vid en konkurs upphör tillståndet att gälla omedelbart. Vill konkursboet fortsätta rörelsen ska en anökan om detta göras. Om en tillståndshavare avlider kan dödsboet fortsätta driva rörelsen efter anmälan till Borås Stad.

Detsamma gäller om en tillståndshavare har fått förvaltare, med uppdrag som omfattar rörelsen, och förvaltaren vill fortsätta driften. En sådan anmälan måste ha lämnats in senast två månader efter dödsfallet eller beslutet om förvaltare. I annat fall upphör tillståndet att gälla.

Åtgärder mot ett tillstånd kan, och i vissa fall ska, vidtas om en tillståndshavare missköter sig, inte längre uppfyller kraven för serveringstillstånd eller om det förekommit brottslig verksamhet på eller i anslutning till serveringen som tillståndshavaren känt till utan att ingripa. De åtgärder som kan vidtas är erinran, varning eller återkallelse.

Erinran och varning ska uppmärksamma tillståndshavaren på att rätta till brister för att förhindra en återkallelse. En återkallelse innebär att tillståndet upphör och att servering inte längre får ske. Vid allvarliga brister kan tillståndet återkallas utan föregående varning eller erinran. Erinran är en lindrigare åtgärd än en varning. Alla beslut om åtgärder kan överklagas till förvaltningsdomstol.

12. HANDLÄGGNING

Tjänstepersoner på Miljöförvaltningens Tillståndsenhet utreder ansökningar och sköter tillsynen tillsammans med restauranginspektörer. Borås Stad har rätt att ta ut avgifter för detta.

12.1 Ansökan och anmälan

Ansökan om tillstånd ska vara skriftlig och görs via Tillståndsenhetens e-tjänst. Remisser ska oftast skickas till Polismyndigheten, Skatteverket, Kronofogden, Miljöförvaltningen, Räddningstjänsten och sotare. Handläggningstiden beror på vad ansökan avser, de enskilda omständigheterna, antalet remisser, om kunskapsprov måste göras, mängden ärenden som handläggs samtidigt och i vissa fall Miljö- och konsumentnämndens sammanträdestider.

En sökande kan påverka handläggningstiden genom att lämna in en så fullständig ansökan som möjligt och snarast lämna in de kompletteringar som behövs för utredningen. Vilka handlingar som krävs för utredningen framgår av Tillståndsenhetens e-tjänst. Besked eller beslut om en ansökan om serveringstillstånd ges inom två veckor från att ansökan är komplett och remissvar inkommit. Målsättningen är emellertid fem arbetsdagar.

Borås Stad har skyldighet att fatta beslut i ett ärende om serveringstillstånd inom fyra månader från att en fullständig ansökan har lämnats in. Om det är nödvändigt på grund av utredning av ärendet får handläggningstiden förlängas med högst fyra månader. Detta ska sökanden i så fall informeras om innan den ursprungliga tiden har gått ut.

12.2 Tillsyn

Om tillsynen visar något som kan leda till åtgärder mot tillståndet får tillståndshavaren alltid tillfälle att yttra sig innan beslut fattas.

Vid yttre tillsyn skrivs ett protokoll i en mobilapplikation och tillståndshavaren får alltid skriftligen veta vad tillsynen visat, oavsett om det fanns anmärkningar eller inte. Vi lämnar ett kontrollkort på plats om tillsynen var utan anmärkningar. Har det funnits någon anmärkning lämnar vi ett informationskort om detta och återkopplar sedan skriftligen.

Vid frågor kontakta oss gärna på
e-post tillstandsenheten@boras.se
eller telefon 033-35 87 70

TILLSTÅNDSENHETEN
MILJÖFÖRVALTNINGEN

BORÅS STAD